Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. 8 Co 75/2014, ECLI:CZ:KSCB:2014:8.CO.75.2014.1

Číslo: 85/2014

Právní věta:

Rozhodnutí ředitele školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy o příspěvku na úhradu péče poskytované dítěti v zařízení podle § 24 odst. 3 písm. g) zákona č. 109/2002 Sb. nelze vykonat podle správního řádu; výkon rozhodnutí v tomto případě náleží soudu.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 31.03.2014

Spisová značka: 8 Co 75/2014

Číslo rozhodnutí: 85

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Ochranná výchova, Ústavní výchova, Výkon rozhodnutí

Předpisy: 2 písm. b) o. s. ř.
§ 24 odst. 3 písm. g) předpisu č. 109/2002Sb.
§ 251 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 16. 12. 2013 O k r e s n í s o u d v Českých Budějovicích odmítl návrh oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí (odstavec I. výroku) a ve spojení s tím vyslovil, že povinná nemá právo na náhradu nákladů řízení (závěrečný odstavec II. výroku).

V rámci důvodů usnesení soud prvního stupně upřesnil, že oprávněný svým podáním ze dne 11. 12. 2013 navrhl nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí povinné na základě rozhodnutí ředitele Dětského diagnostického ústavu, základní školy a školní jídelny B., ze dne 23. 11. 2011. Dle okresního soudu lze specifikovaný titul vykonat podle správního řádu (zákona č. 500/2004 Sb.) a proto návrh na nařízení výkonu rozhodnutí podle § 251 odst. 3 o. s. ř. odmítl. O nákladech řízení rozhodl dle § 146 odst. 3 o. s. ř. za situace, kdy žádné náklady povinné nevznikly.

Proti vylíčenému rozhodnutí podal oprávněný dne 20. 12. 2013 odvolání, v němž zdůraznil, že aktuálně neexistuje žádný exekuční správní orgán, který by mohl provádět exekuci peněžitých plnění vyplývajících z vykonatelného správního rozhodnutí ředitele školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, který vydává ve správním řízení ohledně příspěvku na úhradu péče

poskytované dětem nebo nezaopatřeným osobám v zařízeních (s odkazem na § 24 odst. 3 písm. g/ zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů). Podle § 106 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., dále povětšinou „správního řádu", je exekučním správním orgánem obecný správce daně, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Obecným správcem daně je v tomto smyslu dle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, celní úřad, ovšem pouze tehdy, kdy se jedná o peněžité plnění, které je příjmem státního rozpočtu, státního fondu nebo rozpočtu územního samosprávného celku. Ve zkoumaném případě vymáhané peněžité plnění tvoří příjem školského zařízení, takže není splněna podmínka upravená v zákoně o Celní správě České republiky, v důsledku čehož nelze vykonávací titul podle správního řádu vykonat. Z tohoto důvodu mělo být dle oprávněného návrhu na výkon rozhodnutí vyhověno, formuloval-li oprávněný odvolací návrh na zrušení napadeného usnesení a vrácení věci okresnímu soudu k dalšímu řízení.

K r a j s k ý s o u d v Českých Budějovicích usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že návrh na nařízení výkonu rozhodnutí se neodmítá a o náhradě nákladů řízení se nerozhoduje.

Z odůvodnění:

Odvolací soud primárně konstatoval, že opravný prostředek oprávněného byl uplatněn v souladu se zákonnou podací lhůtou patnácti dnů (§ 204 odst. 1 o. s. ř. se zřetelem k § 254 odst. 1 o. s. ř.), osobou k tomuto úkonu legitimovanou z pozice účastníka vykonávacího řízení (§ 255 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 201 o. s. ř.) a ve shodě s přípustností odvolání do napadeného rozhodnutí soudu prvního stupně (výkladem § 202 o. s. ř.). Nesouhlas odvolatele s odmítnutím jeho návrhu vymezil rozsah přezkumné činnosti soudu druhého stupně, který byl povinen krom výrokové věty první zabývat se na ní závislým rozhodnutím o náhradě nákladů řízení (§ 212 písm. b/ o. s. ř., § 254 odst. 1 o. s. ř.). Protože ve fázi nařízení výkonu rozhodnutí mohl okresní soud vydat napadené usnesení bez předchozího ústního projednání věci (občanský soudní řád tomu zásadně nebrání – viz § 253 o. s. ř.), odvolací soud ve své přezkumné činnosti postupoval shodným způsobem (§ 254 odst. 8 o. s. ř.), je-li nutno dodat, že veškerá ustanovení občanského soudního řádu, která byla na tuto věc aplikována, jsou ve znění účinném do 31. 12. 2013, neboť řízení před soudy obou stupňů zahájena před 1. 1. 2014 (s odkazem na čl. II. bod 2 přechodných ustanovení zákona č. 293/2013 Sb.).

Odvolání oprávněného je důvodné.

Podle § 251 odst. 1 o. s. ř. nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, a jde-li o věc podle odstavce 2, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Podle § 251 odst. 2 písm. b) o. s. ř. soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí, nejde-li o exekuční titul, který lze vykonat podle správního řádu nebo daňového řádu.

Okresní soud ve stádiu nařízení výkonu rozhodnutí řešil jedinou otázku, konkrétně zda vykonávané rozhodnutí ředitele Dětského diagnostického ústavu, základní školy a školní jídelny B. ze dne 23. 11. 2011, vydané krom jiného s odkazem na zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, lze či nelze podle správního řádu vykonat. Předmětem výkonu rozhodnutí má být dle návrhu oprávněného peněžité plnění ve výši 2627 Kč z titulu dlužného příspěvku na úhradu péče poskytované dítěti v zařízení oprávněného (tzv. ošetřovné) ve prospěch nezletilého syna povinné A. K. Je-li nepochybné, že ředitel školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy v oblasti státní správy rozhoduje o výši uvedeného příspěvku dle § 24 odst. 3 zákona č. 109/2002 Sb., bylo nutno zkoumat, zda předmětný právní předpis stanoví pro vymáhání příspěvku příslušný exekuční správní orgán. V tomto směru odvolací soud dospěl k negativnímu závěru, tudíž bylo nutno sledovat, zda lze subsidiárně aplikovat zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších právních předpisů. Pro naplnění podmínky ve znění § 251 odst. 2 písm. b) o. s. ř. totiž není podstatné, že vykonávací titul byl

na základě správního řádu vydán, ale je rozhodující, zda tento titul lze podle správního řádu vykonat. Byť z ustanovení § 106 správního řádu vyplývá, že pro exekuci na peněžitá plnění je příslušný obecný správce daně, za situace (shora zmíněné), kdy zvláštní právní předpis tohoto správce daně neurčuje, přichází do úvahy jako obecný správce daně podle správního řádu Celní správa České republiky, která však může vykonávat správu placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, jež jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků. Pokud však vymáhaný příspěvek na úhradu péče náleží školskému zařízení (§ 30 odst. 1, věta druhá, zákona č. 109/2002 Sb.), Celní správa České republiky coby obecný správce daně vykonat zkoumané rozhodnutí nemůže. Z takového dílčího zjištění nutně musí vyplynout závěr, že vykonávací soud z nařízení a provedení výkonu rozhodnutí není ustanovením § 251 odst. 2 písm. b) o. s. ř. vyloučen. Soud prvního stupně učinil opačný a nesprávný právní závěr, takže neměl procesní podmínky k tomu, aby návrh oprávněného podle § 251 odst. 3 o. s. ř. odmítl. Odvolacímu soudu za této situace nezbylo, než napadené usnesení postupem dle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnit výrokem shora specifikovaným, nedošlo-li k naplnění předpokladů pro potvrzení rozhodnutí podle § 219 o. s. ř. nebo pro zrušení usnesení podle § 219a o. s. ř.